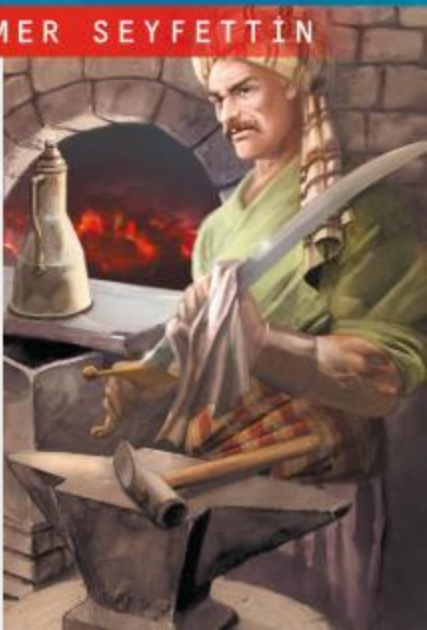

Diyet

ÖMER SEYFETTİN

ÖMER SEYFETTİN [1884 - 1920]

1884'te Gönen'de doğdu. Babası Kafkas göçmenlerinden Yüzbaşı Ömer Şevki Bey'dir. Ömer Seyfettin, ilköğrenimine Gönen'de mahalle mektebinde başladı. Bir süre sonra ailece İstanbul'a yerleştiler. İlk ve orta eğitimini İstanbul'da tamamladı. Daha sonra Edirne Askerî Lisesi'ne gitti. 1903'te İstanbul'da Harp Okulu'nu bitirerek teğmen rütbesiyle İzmir'de göreve başladı.

Ömer Seyfettin 1912'de Balkan Savaşları'nda Sırp ve Yunan Cephelerinde savaştı. Yanya Kalesi'nin savunmasına katıldı. Kale düşünce Yunanlara tutsak oldu. Bir yıl süren tutsaklığın ardından İstanbul'a döndü ve Kabataş Lisesi'nde öğretmenlik yapmaya başladı. 1915 yılında evlendi. Bu evlilikten Güner isimli bir kız çocuğu doğdu. 1920 yılında henüz 36 yaşındayken yakalandığı ağır hastalıktan kurtulamadı ve hayata gözlerini yumdu.

Ömer Seyfettin, Türk edebiyatının en başarılı öyküçülerindendir. Kısa öykü türünün de öncülerinden biridir. Öykülerinde gerçekleri olduğu gibi göstermiş döneminin sorunlarını yansıtmıştır. Alaycı, süssüz ve sade bir anlatım dili kullanmıştır. Ömer Seyfettin öykülerinde çoğunlukla çocukluk anılarını, halkın inançlarını, tarihî olayları ve toplumun bozulmuş düzenini anlatır.

Ömer Seyfettin'in başlıca eserleri:

Efruz Bey, Gizli Mabret, Yüksek Ökçeler, Kaşağı, Yalnız Efe, Perili Köşk, Diyet, Forsa, Pembe İncili Kaftan, İlk Namaz.

İçindekiler

Diyet	11
Büyücü.	31
Başını Vermeyen Şehit	47
Kaç Yerinden?	67

Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkânında, tek başına, gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş terbiyeli bir aslanı andırıyordu. Uzun boylu, iri pençeli, kalın pazılı, geniş omuzlu bir pehlivandı.

On yıldır bu karanlık mağara içinde, ham demirden dövdüğü kılıç namluları bütün Anadolu'da, bütün Rumeli'de serhat boylarında büyük bir nam kazanmıştı. Hatta İstanbul'da bile yeniçeriler,* satın alacakları kamaların, büyük, uzun kılıçların üstünde onun damgasını arıyorlardı. O, çeliğe çifte su vermesini biliyordu.

Uzun kılıçlar değil, yaptığı kısacık bıçaklar bile iki kat olur, kırılmazdı. "Çifte su vermek" sanatı, yalnız ona has bir sırdı. Yanına çırak almaz, kimse ile

---

* Yeniçeri: Ücretle çalışan, sürekli asker.

konuşmaz, dükkânından dışarı çıkmaz sürekli çalışırdı. Bekardı. Yakını, akrabası yoktu. Memleketin yabancısıydı. Kılıçtan, demirden, çelikten, ateşten başka söz bilmez, pazarlığa girmez, müşterileri ne verirse onu alırdı. Yalnız savaş zamanları ocağını söndürür, dükkânının kapısını kilitler, kaybolur. Savaştan sonra meydana çıkardı.

Şehirde ona ait birçok hikâye söylenirdi. Kimi “celat elinden kaçmış bir çelebi”, kimi “sevgilisi öldüğü için vakitsiz dünyaya küsmüş bir garip” derdi. Siyah güzel gözlerinin yüksek bakışından, kibar tavrından, gururlu hareketlerinden, düzgün sözlerinden onun öyle sıradan bir adam olmadığı belliydi. Ama kimdi? Nereliydi? Nereden gelmişti? Bunları bilen yoktu. Halk kendisini seviyordu. Şehirde böyle meşhur bir ustanın bulunması herkes için ayrı bir kıvançtı.

- Bizim Ali..
- Bizim koca usta...
- Dünyada eşi yoktur...
- Zülfikâr'ın* sırrı ondadır, derlerdi.

Koca Ali, en kalın, en katı demirleri mısır yaprağı gibi incelten, kâğıt gibi yumuşatan sanatını kimse-den öğrenmemiş, kendi kendine bulmuştu. Daha on iki yaşındayken, sert bir beylerbeyi** olan babasının başı vurulmuş, öksüz kalmıştı.

---

* Zülfikâr: Hz. Ali'nin kılıcı

** Beylerbeyi: Bir eyaletin en yüksek askeri idarecisi.

Amcası çok zengindi. Debdebeli bir vezirdi. Onu yanına aldı. Okutmak istedi.

Belki devlet katında yetiştirecek, büyük makamlara çıkacaktı. Fakat “Başkasına minnettar kalmak” ihtimali Ali’nin yüreğini sızlatıyordu. “Ben kimseye eyvallah etmeyeceğim.” dedi. Bir gece amcasının konağından kaçtı.

Serseri bir insan gibi dağlar, tepeler, dereler aştı. İsmi bilmediği memleketler dolaştı. Sonunda Erzurum’da ihtiyar bir demircinin yanına girdi. Otuz yaşına kadar Anadolu’da uğramadığı şehir kalmadı. Ekmeğini taştan çıkardı. Alnının teriyle kazandı. Çok çalıştı. Benzersiz işler meydana getirdi.

Pek az kazanca kanaat etti. Para için değil, sanatı, sanatının zevki için çalışıyordu. “Çeliğe su vermek” onun aşkıydı. Ali Usta gönüllü olarak, savaşa gittiği zamanlar yeniçerilerin, sipahilerin,* sekbanların** ağzından işinin methini duydukça tadı dille anlatılmaz manevi bir zevk duyardı.

Ölünceye kadar böyle hiç durmadan çalışırsa, daha birkaç bin gaziye kırılmaz kılıçlar, kalkanları parçalayan çelik kılıçlar, zırhları kesen ağır bıçaklar yapacaktı.

Bunu düşündükçe gülümser, tatlı tatlı yüreği çarpar, ruhundan kopan bir hareketle örsünün*** üzerinde milyonlarca kıvılcımlar tutuştururdu.

---

* Sipahi: Osmanlılarda toprak sahibi olabilmiş, bir sınıf atlı asker.

** Sekban: Osmanlılarda sınır boylarında görev yapan bir sınıf asker.

*** Örs: Üstünde demirin dövüldüğü çelikten yapılmış bir alet.

- Tak!
- Tak, tak!
- Tak, tak!...

İşte bugün de sabah namazından beri durmadan on saat uğraşmıştı. Dövdüğü eğri namluyu örsünün yanındaki su fıçısına daldırdı. Ocağının sönmeye başlayan ateşine baktı. Çekici bırakan eliyle terlerini sildi. Kapıya döndü.

Karşiki mescitte acı acı akşam ezanı okunuyor, bacasının tepesindeki yuvada leylekler sonsuz bir takırtı koparıyorlardı. İkinci abdesti daha duruyordu. Yalnız ellerini yıkadı. Kuruladı. Kollarını indirdi. Dışarı çıktı. Kapısını iyice çekti. Kilitlemeye gerek görmedi.

Uzun meydandan mescide doğru yürüdü... Şehrin kenarındaki bu küçük camiye hep fakirler gelirdi. Minaresi, sokağa bakan küçük bir pencereydi. Müezzin buradan başını çıkarır, ezanı okurdu.

Koca Ali, mescide girince her zamankinden fazla kalabalık gördü. Her zaman üç kandil yakılırken, bu akşam Ramazan gibi bütün kandiller yanmıştı. Daha namaz safları dizilmemişti. Kapının yanına çöktü. Yanında alçak sesle konuşanların sözlerine, istemeye istemeye kulak kabarttı. Konya'dan iki garip dervişin geldiğini, yatsı namazına kadar Mesnevi okuyacaklarını duydu.

Akşam namazı kılınıp bittikten sonra cemaatin bir kısmı çıktı. Koca Ali yerinden oynamadı. Zaten